

Důvodová zpráva

Předloženým materiálem je navržena změna obecně závazné vyhlášky č. 2/2005 Sb. hl. m. Prahy, kterou se stanoví poplatek za komunální odpad (dále „vyhláška o poplatku“). Vyhláška o poplatku nabyla účinnosti dne 1. 2. 2005 a od této doby zůstala nezměněna.

V souladu s celoměstskými plány, trendem předcházení vzniku a snižování množství odpadů, směřování k cirkulární ekonomice jako udržitelnému systému fungování společnosti, je navrhováno zvýšení poplatku za směsný odpad, snížení poplatku a zároveň zlepšení dostupnosti pro třídění odpadu.

Tímto materiálem je předložen návrh na řešení finančního pokrytí nákladů spojených s budoucím financováním systému nakládání s komunálními odpady na území hl. m. Prahy, které je v současné době podhodnocené, nedostatečné a pro rozpočet města zatěžující.

Změna vyhlášky o poplatku obsahuje zejména následující změny a úpravy:

- 1) Zavedení nové služby spojené se svozem bioodpadu rostlinného původu v Praze**
- 2) Zvýšení poplatku za komunální odpad o 30%**
- 3) Změny technického charakteru související se zajištěním svozu komunálního odpadu v podmínkách hl. m. Prahy**

add 1) Zavedení nové služby spojené se svozem bioodpadu rostlinného původu v Praze

V rámci připravované změny vyhlášky o poplatku je primárním záměrem města pokusit se vytvořit vstupní podmínky pro zavedení nové služby na území hl. m. Prahy, kterou je celoplošný svoz a sběr bioodpadu rostlinného původu (katalogové číslo 20 02 01) prostřednictvím sběrných nádob.

Zavedení nové služby proběhne plynulým převzetím již existující služby svozu a sběru biologicky rozložitelných odpadů, rostlinného původu, která je v současné době na území města zajišťována výhradně svozovými společnostmi, do správy města. Převzetím nové služby pod správu města tedy dojde k dalšímu rozšíření počtu využitelných složek komunálního odpadu, kterou budou na území města od občanů odebírány. Převzetí této služby se předpokládá od 1.1. 2020.

Zavedení celoplošného sběru bioodpadu prostřednictvím instalovaných sběrných nádob je v souladu se zákonem č. 229/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.(dále jen „zákon“).

V § 17, odst. 3 tohoto zákona je obcím dána povinnost zajistit místa pro odkládání veškerého komunálního odpadu produkovaného fyzickými nepodnikajícími osobami na jejím katastrálním území. Obec je povinna zajistit místa pro oddělené soustředování složek komunálního odpadu, minimálně nebezpečných odpadů, papíru, plastů, skla, kovů **a biologicky rozložitelných odpadů.**

Rozsah a způsob upřesnilo Ministerstvo životního prostředí ve své vyhlášce č. 321/2014 Sb. o rozsahu a způsobu zajištění odděleného soustředování složek komunálních odpadů. V případě bioodpadů vyhláška stanovuje povinnost obcí zajistit místa pro oddělený sběr bioodpadů a to minimálně v období od 1. dubna do 31. října každého roku. Tuto povinnost již hl. m. Praha plní, ale je na obcích, aby si určily, jakou formou a v jakém rozsahu budou sběr bioodpadu zajišťovat, zda pomocí kontejnerů na sběrných dvorech, či zda budou bioodpady sbírat do nádob či jiným způsobem.

V případě svozu bioodpadu se jedná se o službu, která je již úspěšně zavedena a rozšířena v mnoha obcích ČR, včetně větších aglomerací, kterými jsou v podmínkách ČR např. město Ostrava, Brno nebo Olomouc. Dle sdělení spol. Pražské služby, a.s. bylo touto společností ke dni 30.4.2019 pravidelně sváženo **celkem 13 422 ks nádob na bioodpad** o objemu 120 a 240 l, a to pouze

s frekvencí 1 x 14 dní, v celoročním nebo sezónním režimu svozu. Roční produkce sebraného bioodpadu se pohybuje v rozmezí 6000 – 7000 tun. S ohledem na počet rodinných a vilových domů v Praze je zde stále značný potenciál k postupnému průběžnému rozšiřování nové služby zvyšováním počtu sběrných nádob na území města. Zavedením nové služby – svozu bioodpadu, předpokládáme výhledově mírné snižování produkce smíšeného komunálního odpadu a snížení podílu jeho „mokrě“ složky ve smíšeném odpadu, což s sebou ponese i zvýšení účinnosti procesu jeho energetického využívání v ZEVO Malešice.

Svoz bioodpadu je dosud zajišťován na základě písemné smlouvy uzavřené na dobu 1 kalendářního roku mezi vlastníkem nemovitostí (v drtivé většině se jedná o vlastníky rodinných domků) a svozovou společností. V případě převzetí této služby do městského systému je záměrem města i nadále zajišťovat tuto službu jako službu s finanční participací vlastníků nemovitostí jako je tomu nyní, prostřednictvím nově stanoveného poplatku za bioodpad. Pořízení nádoby na bioodpad, **ale nebude pro vlastníka nemovitosti povinné**, nádobu na bioodpad si vlastník bude moci pořídit pouze v případě jeho zájmu o tuto službu, prostřednictvím Prohlášení plátce poplatku, podobně jako u nádob na smíšený odpad.

Zda je možné službu bioodpadu začlenit do poplatku za komunální odpad OCP MHMP konzultoval s MŽP ČR a OCP disponuje vyjádřením, že s ohledem na skutečnost, že na území hl. m. Prahy je poplatek za komunální odpad stanoven v souladu s § 17a zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, je možné poplatek za bioodpad stanovit v rámci poplatku za komunální odpad vztaheném ke konkrétní nemovitosti na území obce. Stanovisko MŽP přikládáme v příloze této důvodové zprávy.

Navržená výše poplatku za bioodpad vychází z ceníku za zajištění služby svozu rostlinného bioodpadu spol. Pražské služby **platného pro rok 2019, která je ovšem snížena o 50%**. Pro vlastníky nemovitostí, kteří již v tuto chvíli disponují sběrnou nádobou na bioodpad, tedy dojde, v případě převzetí této služby do obecního systému, **k výraznému zlevnění této služby**.

Pro názornost do důvodové zprávy uvádíme roční ceny za svoz bioodpadu spol. Pražské služby pro rok 2019:

Objem nádoby	Cena v Kč včetně DPH
120 l	1 346,-
240 l	2 153,-
Četnost svozu	1 x 14 dní

Do návrhu vyhlášky o poplatku je navrženo zapracovat cenu za svoz bioodpadu formou poplatku za bioodpad za měsíc, podobně jako u poplatku za smíšený komunální odpad, s rozšířenou možností svozu na 1 x týdně a 2 x týdně následovně:

Poplatek za svoz bioodpadu za měsíc v Kč			
Objem/ Četnost svozu	1 x za 2 týdny	1 x týdně	2 x týdně
120 l	56	112	224
240 l	90	179	359

V rámci nastavování parametrů služby budou městem vlastníkům nemovitostí poskytovány pouze nádoby na bioodpad o objemu 120 a 240 l. Cena (výše poplatku) bude stanovena jako měsíční a vlastníků nemovitostí bude umožněno si objednat jak celoroční tak i sezónní odvoz s tím, že četnost svozu sběrných nádob na bioodpad bude nastavena od 1 x za 2 týdny až po 2 x týdně. Poskytovanou službu bude město poskytovat nejen vlastníkům rodinných domků, ale i zájemcům z řad vlastníků činžovních objektů nebo vlastníků objektů sídlištní zástavby.

add 2) Zvýšení poplatku za komunální odpad o 30%

V současné době občané hl. m. Prahy hradí díky poplatku za komunální odpad pouze část nákladů spojených se sběrem, svozem a dalším nakládáním se směsným komunálním odpadem. Ostatní úrovně systému nakládání s odpady tj. svoz a další nakládání s využitelnými složkami komunálního odpadu, provoz sběrných dvorů hl. m. Prahy, přistavování velkoobjemových kontejnerů na objemný odpad a bioodpad, svoz a odstranění nebezpečných složek komunálního odpadu, provoz kompostárny atd. jsou plně hrazeny z rozpočtu hl. m. Prahy.

Stávající výše poplatku za komunální odpad, dle přílohy č. 2 obecně závazné vyhlášky č. 2/2005 Sb., kterou se stanoví poplatek za komunální odpad je následující:

Výše poplatku je uvedena v Kč za měsíc

četnost/týden	1 x 14 dní	1 x týdně	2 x týdně	3 x týdně	4 x týdně	5 x týdně	6 x týdně
70 litrů	86	153	287	421	555	689	823
80 litrů	87	154	283	422	555	689	823
110 litrů	103	186	349	513	675	831	1 005
120 litrů	102	186	335	504	679	802	955
240 litrů	163	303	586	829	1 101	1 285	1 593
360 litrů	234	427	792	1 156	1 536	1 908	2 281
660 litrů	425	768	1 454	2 140	2 825	3 511	4 197
1100 litrů	592	1 068	2 001	2 952	3 892	4 550	5 737

V podmínkách hl. m. Prahy je dle platné obecně závazné vyhlášky o odpadech plátcem vlastníkem nemovitosti, který je povinen ke své nemovitosti objednat dostatečný objem sběrných nádob s příslušnou četností svozu. Konečná výše předepsaného poplatku je tedy závislá na počtu sběrných nádob při daných četnostech svozu, které si vlastníci nemovitostí na území města objednají u svozové společnosti.

Počet sběrných nádob (ks) na směsný komunální odpad v městském systému (stav ke dni 31.5.2019)

četnost/týden	1 x 14 dní	1 x týdně	2 x týdně	3 x týdně	4 x týdně	5 x týdně	6 x týdně	7 x týdně
70 litrů	2 930	2 494	11					
80 litrů	5 659	5 559	28			2		
110 litrů	4 491	14 470	6 835	174	7		1	
120 litrů	6 852	20 561	4 666	403	51	14	22	2
240 litrů	583	10 068	19 134	1 834	132	95	50	17
360 litrů	5	164	194	44	11	8		
660 litrů	4	51	54	19	1			
1100 litrů	66	1 938	4 605	6 077	94	14	27	19

Celková teoretická výše poplatku v Kč za měsíc a rok při stavu nádob k 31.5.2019 (dle platné obecně závazné vyhlášky č. 2/2005 Sb. HMP)

četnost/týden	1 x 14 dní	1 x týdně	2 x týdně	3 x týdně	4 x týdně	5 x týdně	6 x týdně	7 x týdně
70 litrů	251 980	381 582	3 157					
80 litrů	492 333	856 086	7 924			1 378		
110 litrů	462 573	2 691 420	2 385 415	89 262	4 725		1 005	
120 litrů	698 904	3 824 346	1 563 110	203 112	34 629	11 228	21 010	2 216
240 litrů	95 029	3 050 604	11 212 524	1 520 386	145 332	122 075	79 650	32 317
360 litrů	1 170	70 028	153 648	50 864	16 896	15 264		
660 litrů	1 700	39 168	78 516	40 660	2 825			
1100 litrů	39 072	2 069 784	9 214 605	17 939 304	365 848	63 700	154 899	131 556
Celková teoretická výše poplatku za rok							728 337 828,-	
Pro porovnání uvádíme reálnou výši výběru poplatku za rok 2018 dle DPC MHMP							722 989 982,-	

Pozn.: U sběrných nádob s četností svozu 7 x týdně byla výše poplatku stanovena na základě teoretického výpočtu OCP MHMP. V platné obecně závazné vyhlášce o poplatku není poplatek pro četnost svozu 7 x týdně stanoven. Měsíční a roční teoretická výše výběru poplatku je tedy uvedena včetně kalkulačního výpočtu výše výběru poplatku u sběrných nádob s četností svozu 7 x týdně.

Reálné náklady města na zajištění komplexního systému nakládání s komunálními odpady v Praze byly k 31.12.2018 následující:

Předmět plnění	Náklady města (v Kč)	Příjmy (v Kč)		Rozdíl v Kč (Náklady města po odečtu příjmů)
		Výše příjmu z poplatku*		
Směsný komunální odpad (svoz a odstranění)	977 137 682,-	Výše příjmu z poplatku*	722 989 982,-	254 147 700,-
Tříděný sběr (svoz využitelných složek, provoz sběrných dvorů, přistavování velkoobjemových kontejnerů atd.)	552 890 649,-	EKOKOM, a.s.	159 533 575,-	393 357 074,-
Celkem	1 530 028 331,-		882 523 557,-	647 504 774,-

*zdroj DPC MHMP

Z výše uvedeného je patrné, že jen u nákladů za zajištění svozu a odstranění směsného komunálního odpadu dosáhla finanční participace města na zajištění této služby na konci roku 2018 již 26%. Navíc jsou ostatní služby spojené se svozem a sběrem tříděného odpadu ve všech jeho úrovních **hrazeny plně z rozpočtu města** a jsou ponižovány pouze fakticky o příjmy, které plynou městu od autorizované obalové spol. EKOKOM, a.s.

Snahou města je proto zmírnit nebo lépe zastavit trend budoucího zvyšování disproporce ve financování městského systému svozu komunálních odpadů, tj. reálné výše výdajů na straně města spojených s financováním městského systému nakládání s komunálními odpady a výběru poplatku za komunální odpad, který se od roku 2005 nezměnil (nenavyšoval). Tímto materiálem je zpracována varianta **zvýšení stávajícího poplatku za komunální odpad o 30%**.

V případě akceptace tohoto navýšení **bude příloha č. 2 změny vyhlášky o poplatku nově vypadat následovně:**

Příloha č. 2:

Poplatek v Kč za měsíc – směsný komunální odpad

četnost/týden	1 x 14 dní	1 x týdně	2 x týdně	3 x týdně	4 x týdně	5 x týdně	6 x týdně	7 x týdně
70 litrů	112	199	373					
80 litrů	112	199	368			896		
110 litrů	134	242	454	667	878		1 307	
120 litrů	133	242	436	655	883	1 043	1 242	1 440
240 litrů	212	394	762	1 078	1 431	1 671	2 071	2 471
360 litrů	304	555	1 030	1 503	1 997	2 480		
660 litrů	553	998	1 890	2 782	3 673			
1100 litrů	770	1 388	2 601	3 838	5 060	5 915	7 458	9 001

Pro učinění si představy je v následující tabulce vyčíslen rozdíl výše poplatku zvýšeného o 30% a stávajícího poplatku **v Kč za měsíc** se stávajícím poplatkem za komunální odpad u jednotlivých typů nádob a jejich četností svozů:

četnost/týden	1 x 14 dní	1 x týdně	2 x týdně	3 x týdně	4 x týdně	5 x týdně	6 x týdně	7 x týdně
70 litrů	26	46	86					
80 litrů	26	45	85			207		
110 litrů	31	56	105	154	203		302	
120 litrů	31	56	101	151	204	241	287	332
240 litrů	49	91	176	249	330	386	478	570
360 litrů	70	128	238	347	461	572		
660 litrů	128	230	436	642	848			
1100 litrů	178	320	600	886	1 168	1 365	1 721	2 077

Zvýšení poplatku v Kč za rok oproti stavu v platné vyhlášce o poplatku

četnost/týden	1 x 14 dní	1 x týdně	2 x týdně	3 x týdně	4 x týdně	5 x týdně	6 x týdně	7 x týdně
70 litrů	312	552	1 032					
80 litrů	312	540	1 020			2 484		
110 litrů	372	672	1 260	1 848	2 436		3 624	
120 litrů	372	672	1 212	1 812	2 488	2 892	3 444	3 984
240 litrů	588	1 092	2 112	2 988	3 960	4 632	5 736	6 840
360 litrů	840	1 536	2 856	4 164	5 532	6 864		
660 litrů	1 536	2 760	5 232	7 704	10 176			
1100 litrů	2 136	3 840	7 200	10 632	14 016	16 380	20 652	24 924

Konkrétní příklad dopadu zvýšení poplatku pro čtyřčlennou rodinu při využití sběrných nádob o objemu 110 nebo 120 l, což jsou nejčastěji používané sběrné nádoby v městském systému, s četností svozu 1 x týdně: Po deklarováném zvýšení poplatku o 30% bude poplatek zvýšen o 672,- Kč za rok. Za rok tak čtyřčlenná rodina při 30% zvýšení poplatku za SKO zaplatí navíc celkem 672,- Kč, což činí na osobu celkem 168,- Kč.

Teoretická výše plného výběru poplatku (příjmu města) v Kč za měsíc a rok při akceptaci jeho zvýšení o 30% (ke stavu sběrných nádob k 31.5.2019)

četnost/ týden	1 x 14 dní	1 x týdně	2 x týdně	3 x týdně	4 x týdně	5 x týdně	6 x týdně	7 x týdně
70 litrů	327 574	496 057	4 104					
80 litrů	640 033	1 112 912	10 301			1 791		
110 litrů	601 345	3 498 846	3 101 040	116 041	6 143		1 307	
120 litrů	908 575	4 971 650	2 032 043	264 046	45 018	14 596	27 313	2 881
240 litrů	123 538	3 965 785	14 576 281	1 976 502	188 932	158 698	103 545	42 012
360 litrů	1 521	91 036	199 742	66 123	21 965	19 843		
660 litrů	2 210	50 918	102 071	52 858	3 673			
1100 litrů	50 794	2 690 719	11 978 987	23 321 095	475 602	82 810	201 369	171 023
Celková teoretická výše výběru poplatku za měsíc							78 903 265,-	
Celková teoretická výše výběru poplatku za 12 měsíců							946 839 180,-	

Při zvýšení poplatku za komunální odpad o 30% budou výrazně sníženy náklady města na zajištění systému nakládání se směsným komunálním odpadem v Praze s tím, že finanční účast města se při plném výběru nově stanoveného poplatku sníží na cca 3 % (viz. tabulka – reálné náklady města na zajištění komplexního systému nakládání s komunálním odpadem k 31.12.2018 výše).

Část komplexního městského systému související se sběrem využitelných složek komunálního odpadu, provozem sběrných dvorů města, svozem nebezpečných složek komunálního odpadu a dalších poskytovaných služeb, bude i přes zvýšení poplatku za komunální odpad o 30% nadále plně hrazena z rozpočtu města. Jeho nákladovost je snižována pouze pravidelnou odměnou od autorizované společnosti EKOKOM, a.s., za zajišťování systému nakládání s využitelnými složkami komunálních odpadů, jehož nedílnou součástí jsou i obalové složky. Současná výše roční odměny se nyní pohybuje v rozmezí 150 – 160 mil. Kč ročně.

add 3) Změny ryze technického charakteru související se zajištěním svozu komunálního odpadu v podmínkách hl. m. Prahy

a) Zavedení a nacenění četnosti svozu sběrných nádob na směsný komunální odpad 7 x týdně.

System svozu a dalšího nakládání s komunálními odpady je s účinností od 1. 8. 2016 zajišťován na základě smlouvy č. INO/54/11/010585/2016 ze dne 19. 7. 2016 uzavřené mezi hl. m. Prahou a konsorciem „Pražské odpady 2016 – 2025“, (dále jen „Smlouva“). V této Smlouvě je četnost svozu 7 x týdně zapracována a je nově obsažena i v obecně závazné vyhlášce hl. m. Prahy č. 22/2017 Sb., kterou se mění obecně závazná vyhláška hl. m. Prahy č. 5/2007 Sb., kterou se stanoví systém

shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na území hlavního města Prahy a systém nakládání se stavebním odpadem (vyhláška o odpadech).

Četnost svozu 7 x týdně je do návrhu vyhlášky o poplatku doplněna na základě logické návaznosti na změnu vyhlášky č. 5/2007 Sb. HMP, smlouvu k zajištění komplexního systému nakládání s komunálním odpadem, na základě potřeb vlastníků nemovitostí a přeneseně i DPC MHMP. Zavedení další četnosti svozu 7 x týdně u svozu smíšeného komunálního odpadu do změny vyhlášky o poplatku je tedy zohledněním reálných potřeb občanů či vlastníků nemovitostí na území hl. m. Prahy.

b) V rámci změny vyhlášky o poplatku navrhujeme také **zajistit formální soulad přílohy č. 4 Smlouvy k zajištění komplexního systému nakládání s komunálním odpadem a přílohy č. 2 vyhlášky o poplatku**, snížením počtu četností svozu smíšeného komunálního odpadu, které opět pouze reflektuje skutečný (reálný stav) ve svozu sběrných nádob na smíšený odpad v městském systému. V četnostech svozu, které jsou nově v příloze č. 2 vyhlášky o poplatku „začerněny“ nejsou na území města sváženy žádné nádoby a v případě požadavku vlastníka o vývoz sběrné nádoby v neexistujících četnostech mu nebude svozovou společností vyhověno. Tyto četnosti svozu nejsou uvedeny ani v příloze č. 4 Smlouvy mezi městem a Konsorciem „Pražské odpady 2016 – 2025“ rovněž z důvodu, že s ohledem na skutečný stav nádob v Praze není jejich využití nezbytné.

c) Ke dni účinnosti změny vyhlášky o poplatku již **nebudou mít vlastníci objektů možnost u svozové společnosti objednat a požadovat sběrnou nádobu o objemu 70 l**. Důvodem je informace spol. Pražské služby, a.s., že jejich dodavatel sběrných nádob již tento typ sběrné nádoby nevyrábí. Dalším důvodem je snaha OCP MHMP postupně snižovat počet druhů (typů) sběrných nádob v městském systému a jejich postupné nahrazení objemem 80 l. Vzhledem k tomu, že jsou nádoby o objemu 80 l opatřeny kolečky, je manipulace s nimi přívětivější jak pro občany, tak i pro pracovníky svozových společností. Ke dni 31.5.2019 bylo na území města rozmístěno celkem 5 435 ks o objemu 70l. Tyto nádoby budou stávajícím vlastníkům ponechány, ale po ukončení jejich životnosti budou postupně nahrazovány nádobami o objemu 80 l. Pořízení těchto nádob bude pro vlastníky i cenově výhodnější než nádoby o objemu 70 l.

d) V rámci změny vyhlášky o poplatku navrhujeme i **zapracování tzv. inflační doložky**, kterou se v případě účinnosti vyhlášky od 1.1.2020 bude od 1.1.2021 každoročně navyšovat poplatek za komunální odpad i bioodpad o průměrnou roční míru inflace za předcházející kalendářní rok vyjádřenou procentuálním přírůstkem průměrného ročního indexu spotřebitelských cen, zveřejněnou Českým statistickým úřadem. Snahou OCP MHMP je pokusit se tímto ustanovením zajistit, aby byl systém úhrady služeb spojených se zajištěním svozu a dalšího nakládání s komunálním odpadem v příštích letech udržitelný, zbytečně nezatěžoval rozpočet města a objektivně reagoval na výši cen za poskytování služby ve všech jejich úrovních.

e) Na návrh DPC MHMP dochází v návrhu obecně závazné vyhlášky k **úpravě formulace splatnosti poplatku za komunální odpad vypuštěním slov „ve dvou splátkách“**. K této úpravě dochází z důvodu, že dané ustanovení vymezovalo zdaňovací období poplatku za komunální odpad jako pololetí kalendářního roku, kdy za první pololetí kalendářního roku je stanovena splatnost 15. 06. kalendářního roku a za druhé pololetí kalendářního roku je stanovena splatnost 15. 12. kalendářního roku. Jelikož se nejedná o zdaňovací období jednoho kalendářního roku se dvěma zálohovými splátkami, navrhl DPC MHMP vypuštění těchto slov, která jsou v původním znění zavádějící.

Přílohou této důvodové zprávy je

1. návrh změny obecně závazné vyhlášky č. 2/2005 Sb., kterou se stanoví poplatek za komunální odpad s vyznačenými změnami „ve formátu změn“,
2. změna vyhlášky o poplatku v navrženém znění
3. stanovisko MŽP ČR k záměru zavedení poplatku za bioodpad v Praze.